

MYANMAR

မဟာဗျူဟာပံ့ပိုးမှုအစီအစဉ် မူဝါဒမှတ်စု အကျဉ်းချုပ် အမှတ် ၃၉

ဒီဇင်ဘာလ ၂၀၂၀

မြန်မာနိုင်ငံအပေါ် COVID-19၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုများကို စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း

လယ်ယာသုံး စက်ပစ္စည်း အငှားလိုက်လုပ်ငန်းများ-- နိုဝင်ဘာလ ၂၀၂၀ တွင် ကောက်ယူသော စစ်တမ်း

Hiroyuki Takeshima, Phoo Pye Zone, and Ian Masias

COVID-19 နှင့် ဆက်စပ်နေသော ကန့်သတ်ချက်များသည် လုပ်ငန်းများအပေါ် မည်သို့ အကျိုးသက် ရောက် သည် ကိုလေ့လာရန် မြန်မာနိုင်ငံရှိ လယ်ယာသုံး စက်အငှားလိုက် လုပ်ငန်းများ ကို ၂၀၂၀ မေလ၊ ဇွန်နှင့်ဇူလိုင်လအသီးသီးတွင် ဖုန်းဖြင့်ဆက်သွယ်ပြီး အင်တာဗျူးများ ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ ထိုစစ်တမ်းများ၏ ရလဒ်များကိုမြန်မာနိုင်ငံ၏ မဟာဗျူဟာပံ့ပိုးမှု အစီအစဉ် ပေါ်လစီမှတ်စုများ ၇၊ ၁၂ နှင့် ၁၇ တို့တွင်အသီးသီးဖော်ပြထားသည်။ COVID-19 ကမ္ဘာ့ကပ်ရောဂါ၏ အငှားလိုက်လုပ်ငန်းစီးပွားရေးများ အပေါ် ဆက်လက်အကျိုးသက်ရောက်မှုများကို ခြေရာခံရန်အတွက် စတုတ္ထကြိမ်မြောက်ဖုန်းစစ်တမ်းကို ၂၀၂၀ နိုဝင်ဘာလ အစောပိုင်းတွင် ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ ဤမှတ်စုတွင် ရိတ်သိမ်းခြင်းလုပ်ငန်းများအား အဓိက ပြုလုပ်နေသည့် စက်အငှားလိုက်လုပ်ငန်းများကို အထူးပြုမေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ ဤမှတ်စုသည် စတုတ္ထ စစ်တမ်း၏ ရလဒ်များနှင့်ပထမ - တတိယ (ဧွေရာသီ) စစ်တမ်းများမှ အချို့သော အလားအလာများ ကိုအစီရင်ခံသည်။

အဓိက တွေ့ရှိချက်များ

- ရိတ်သိမ်းခြင်းနှင့် ရိတ်သိမ်းသီးနှံများကို သယ်ယူပို့ဆောင်ခြင်း၌ ပါဝင်သော ရိတ်သိမ်းခြေလှိမ့်စက် ဝန်ဆောင်မှုပေးသူများ Combine Harvester Service Providers (CHSPs) နှင့် လယ်ထွန်စက် ဝန်ဆောင်မှုပေးသူများ TSPs တို့သည် ကန့်သတ်မှုများကို ဆက်လက်တွေ့ ကြုံခံစားရသည်။ အထူးသဖြင့် သူတို့၏ စက်များ ရွေ့လျားသွားလာမှုတွင် ထိန်းချုပ်ကန့်သတ်ခြင်းခံထားသည်။ သို့သော် SPs များသည် အများအားဖြင့် ရိတ်သိမ်းခြင်းအတွက်အချိန်နှင့်တပြေးညီဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်း၊ ၂၀၁၉ခုနှစ်နှင့် တူညီသော ငှားရမ်းခ နှုန်းထားများဖြင့် ပြုလုပ်ခဲ့သည်။
- SPs များသည် လှုပ်ရှားမှုကန့်သတ်ခံရမှုများကို ပိုမိုသတိပြုမိလာပြီး ၎င်း ကန့်သတ်မှုတို့သည် COVID နှင့်ဆက်သွယ်သော ကွာရင်တင်း စီမံချက်များကြောင့် ဖြစ်သည်ဟုလည်း ပိုမိုထွက်ဆိုလာကြသည်။
- ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာစိန်ခေါ်မှုများသည် ဆက်လက်ရှိနေသည့်အားလျော်စွာ ပုံမှန် မဟုတ်သော ဘ ဘဏ္ဍာရေးအထောက်အပံ့ အတွက် SP ကို အားကိုးနေရသော တောင်သူများအပေါ် သက်ရောက် နိုင် သည်။
- ဧွေရာသီနောက်ပိုင်းတိုးတက်မှုအချို့ရှိသော်လည်း စီးပွားရေးအလားအလာမှာ ဆိုးရွားနေဆဲဖြစ်သည်။

မူဝါဒအကြံပြုချက်များ

- COVID-19 ပြန့်ပွားမှုထိန်းချုပ်သည့် စီမံချက်များချရာတွင် MSP များအား လုံလောက်သော သွားလာလှုပ်ရှားမှုကို ပေးထားရန်။ လယ်သမားများအား ဝန်ဆောင်မှုပေးရာတွင် MSP များအား ကန့်သတ်ထားသော COVID-19 နှင့်သက်ဆိုင်သည့်ထိန်းချုပ်မှုများအား MSP များအား ကင်းလွတ်ခွင့် များကိုဆက်လက်ပေးအပ်ရန်။
- MSPs ပိုင်ဆိုင်သော စက်များနှင့် စက်ကိရိယာများ အတွက် ချေးငွေ ပြန်လည် ပေးဆပ်ရမည့် သတ်မှတ်ချက်များကို ညှိနှိုင်းရန်။ ယာယီချေးငွေများ၊ လျှော့ပေါ့ပေးမှုများ သို့မဟုတ် MSPများ၏ အထွေထွေ စီးပွားရေးကုန်ကျစရိတ်များကိုလျှော့ချပေးမှုများကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန်။
- TSP များအတွက် စိုက်ပျိုးခြင်းနှင့်မဆိုင်သည့် ကဏ္ဍများတွင် လယ်ထွန်စက်များကိုအသုံးပြုစေခြင်းဖြင့် လယ်ယာဏ္ဍာမှ ဝင်ငွေဆုံးရှုံးမှုကို လျှော့ချခြင်းကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန်။

နောက်ခံအကြောင်းအရာ

စိုက်ပျိုးရေးစက်မှုလယ်ယာ ဝန်ဆောင်မှုပေးသူများ (MSP) ၏လုပ်ငန်းလည်ပတ်မှုများသည် မြန်မာနိုင်ငံရှိ COVID-19 ကူးစက်ရောဂါနှင့်ဆက်စပ်နေသောဈေးကွက်ပြတ်တောက်မှုနှင့် ဗိုင်းရပ်စ်ပျံ့နှံ့မှုကို ထိန်းချုပ်ရန် ချမှတ်ထားသော

ကန့်သတ်ချက်များကြောင့် ဆက်လက်ထိခိုက်နေဆဲဖြစ်သည်။ ယခုနှစ်တွင် အဓိကရိတ်သိမ်း ရာသီ ပြီးဆုံးသွား ချိန်တွင် ကပ်ရောဂါအခြေအနေ သိသိသာသာ ပိုမိုဆိုးရွားလာသည့်အားလျော်စွာ မူဝါဒဆိုင်ရာတုန့်ပြန်မှုများ မြင့်တက်လာခဲ့ပြီး MSP များသည်လည်း ဆက်လက်ဆိုးရွားစွာသက်ရောက်မှုရှိခဲ့သည်။ MSP များအား ထောက်ပံ့ရန် နှင့် လယ်သမားများအား MSP ဝန်ဆောင်မှုများ ရရှိစေရန် ချမှတ်မည့် စံမီချက်များသည် လက်တွေ့ အခြေအနေအပေါ် နားလည်မှုကို အခြေခံသင့်သည်။ ။

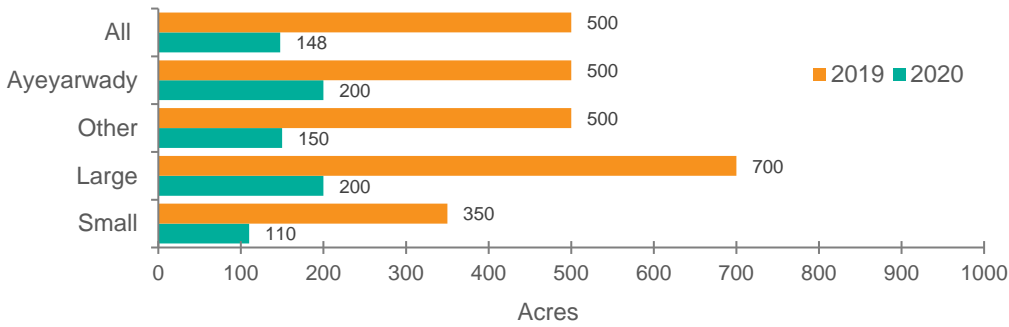
ယခုမူဝါဒရေးရာမှတ်တမ်းသည် လက်ရှိ အခြေအနေနှင့် MSP စစ်တမ်း၏ မေလမှဇူလိုင်လ (ပထမနှင့် တတိယမြောက်) စစ်တမ်းကောက်ယူပြီးချိန်မှ စ၍ ပြောင်းလဲသွားပုံများကို အောက်ပါမေးခွန်းများမှတစ်ဆင့် အကျယ်တဝင့် ဖော်ပြထားပါသည်။ ၁) COVID-19 ၁၉ နှင့်သက်ဆိုင်သည့်ကန့်သတ်ချက်များကြောင့် MSP ၏လုပ်ဆောင်မှုများကို မည်သည့်အတိုင်းအတာအထိ ကန့်သတ်ခံထားရသနည်း။ ၂) ဝန်ဆောင်မှုများလုပ်ငန်းများ၏ ဝယ်လိုအားနှင့်ရောင်းလိုအားကို မည်သို့ သက်ရောက်ခဲ့သနည်း။ ၃) COVID-19 အကျပ်အတည်းကာလအတွင်း MSP များ ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့နေရသော အဓိကဘဏ္ဍာရေး အခက်အခဲနှင့်အခြားစိန်ခေါ်မှုများမှာ မည်သို့ဖြစ်သနည်း။ လုပ်ငန်းများအနေဖြင့် မည်သို့မည်ပို့ ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းနေရသနည်း။ ၄) မည်သည့်မူဝါဒများနှင့် ကြားနေဖြေရှင်းမှုများသည် MSP များမှ လယ်သမားများထံသို့ လိုအပ်သည့် ဝန်ဆောင်မှုများကို ပိုမို ဖြည့်စွမ်းနိုင်မှုနှင့် MSP များ ဆက်လက်လည်ပတ် နိုင်စေမှုအတွက် ပံ့ပိုးပေးနိုင်သနည်း။

စတုတ္ထအကြိမ်ဖုန်းခေါ်ဆိုမှုများကို MSP များနှင့်တွေ့ဆုံမေးမြန်းခြင်းသည် ၂၀၂၀ နိုဝင်ဘာလ အစောပိုင်းတွင် တတိယအကြိမ်စစ်တမ်းကောက်ယူပြီးနောက်လေးလခန့်အကြာတွင်ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ယခင် စစ်တမ်း ကောက်ယူမှုများ နှင့်နှိုင်းယှဉ်ပါက ဝင်ဘာလဆန်းစစ်တမ်းမှ MSP ၏ လုပ်ဆောင်မှုအများစုသည် ရိတ်သိမ်းခြင်း သို့ပြောင်းသွားသည်။ တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့သော MSPs ၏အချိုးအစားမှာ အကြိမ်ပေါင်းစုံမှ ဖြေဆိုသူများ ဖြစ်သော်လည်း တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့သော MSP များဖွဲ့စည်းမှုသည်သိသိသာသာပြောင်းလဲသွားခဲ့သည်။ စတုတ္ထအကြိမ်တွင် မြစ်ဝကျွန်းပေါ်နှင့်အပူပိုင်းဒေသရှိ MSP ၂၅၆ ခုကိုတွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့သည်။

အဓိက တွေ့ရှိချက်များ

၂၀၁၉ ခုနှစ်တွင် ရိတ်သိမ်းခြွေလိုမ့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသူများ (CHSPs) သည် ပျမ်းမျှ ဧက ၅၀၀ကို ရိတ်သိမ်းခဲ့သည်။ CHSP များမှ ယခုစစ်တမ်းတွင် ဧက ၅၀၀ကျော် (Figure 1 တွင် “Large”ဟုပြထားသည်)ရိတ်သိမ်းသည့် စက်များသည် ၂၀၁၉ တွင် ဧက ၇၀၀ ဝန်းကျင်ရိတ်သိမ်းခဲ့သည်။ သို့သော် ၂၀၂၀ ခုနှစ်တွင် ဧက ၅၀၀ နှင့် အောက် ရိတ်သိမ်းခဲ့သော CHSP များ (Figure 1 တွင် “small”ဟု ပြထားသည်) သည် ၂၀၁၉ တွင် ဧက ၃၅၀ခန့် ရိတ်သိမ်းခဲ့သည်။ ၂၀၂၀ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလအစောပိုင်းတွင် CHSP များသည် ၂၀၁၉ ခုနှစ်တွင် ရိတ်သိမ်းခဲ့သော ဧက၏ ပျမ်းမျှ ၃၀ မှ ၄၀ ရာခိုင်နှုန်းခန့်ကို ရိတ်သိမ်းခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဤမူဝါဒမှတ်တမ်းတွင် ပါဝင်သည့် CHSP အတွက် အချက်အလက်များကို ယာယီအဖြစ်သက်မှတ်သင့်ပြီး ရိတ်သိမ်းရာသီချိန် ကုန်လွန်လာသည်နှင့်အမျှ ပြောင်းလဲနိုင်သည်။ ဖြည့်စွက်စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုအရ ၂၀၂၀ ရာသီကုန်တွင် ရိတ်သိမ်းမည့် စုစုပေါင်းဧရိယာသည် ရာသီဥတုမကောင်းခြင်းနှင့်ပိုးမွှားကျရောက်ခြင်းတို့ကြောင့် ၂၀၁၉ ခုနှစ်နှင့်ယှဉ်လျှင် နည်းပါးနိုင်ကြောင်း သိရှိခဲ့ရသည်။

Figure 1. ၂၀၁၁ ခုနှစ်နှင့် ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ် (နိုဝင်ဘာလအစောပိုင်း) စုစုပေါင်းရိတ်သိမ်းစက်များမှ ရိတ်သိမ်းထားသည့် ဧရိယာ (ဧက)

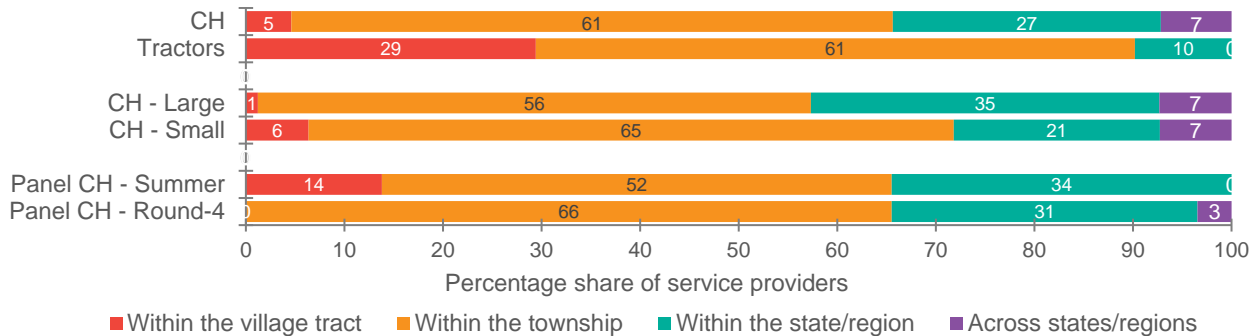
*Large = harvesting more than 500 acres in 2019; Small = harvesting not more than 500 acres in 2019

COVID 19 ၏ စက်မှုလယ်ယာဝန်ဆောင်မှုပေးသူများအပေါ်သက်ရောက်မှုများ

၂၀၂၀ ခုနှစ်မေလနှင့်ဇွန်လမှ စတင်၍ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအပေါ် ကန့်သတ်မှုများလျှော့ချခဲ့သည်

CHSP များနှင့် လယ်ထွန်စက်ဝန်ဆောင်မှုပေးသူအများစုသည် ၎င်းတို့၏ ကျေးရွာအုပ်စုများ သို့မဟုတ် မြို့နယ်များအတွင်းတွင်သာ လုပ်ကိုင်ရန် ဆက်လက်ကန့်သတ်ခံထားရသည်။ နွေရာသီစစ်တမ်းများနှင့် အသွင်တူစွာပင် ထိုလှုပ်ရှားကန့်သတ်မှုများသည် မတူညီသည့် နေရာဒေသအသီးသီးတွင် COVID-19 ပြန့်ပွားမှုကို တားဆီးရန်ကြိုးပမ်းမှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းဖြစ်သည်ဟု တွေ့ရသည် (Figure 2) ။ လှုပ်ရှားမှုကန့်သတ်ချက်များသည် TSP များအတွက် အထူးသဖြင့်တင်းကျပ်သော်လည်း CHSPs ၏ သုံးပုံနှစ်ပုံသည် ၎င်းတို့၏ မြို့နယ်များအတွင်း၌သာ ကန့်သတ်ခံထားရသည်။ သို့သော် CHSP များသည် TSP များထက် ဝန်ဆောင်မှုပေးရာတွင် ပိုမိုကျယ်ဝန်းဝေးလန်သော နယ်မြေများကို သွားလေ့ရှိသောကြောင့် လှုပ်ရှားမှုကန့်သတ်ချက်များသည် CHSPs အတွက် အလားတူပင် ရေးကြီးခွင်ကျယ်ဖြစ်သည် ဆိုနိုင်သည်။ အကြိမ်အသီးသီးမှ ဖြေဆိုခဲ့သော CHSP များအနက် အခြေအနေများမှာ နွေရာသီ မှစ၍ အကြီးအကျယ် မပြောင်းလဲဘဲရှိနေခဲ့သည်။

Figure 2. ကိုဗစ် ၁၉ ဆက်စပ်သော ကန့်သတ်မှုများကြောင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသူများ ခံစားခဲ့ရသည့် လည်ပတ်လို့ရနိုင်သည့် ဧရိယာ (စက်ပစ္စည်းအမျိုးအစားနှင့်ရာသီ အလိုက်)

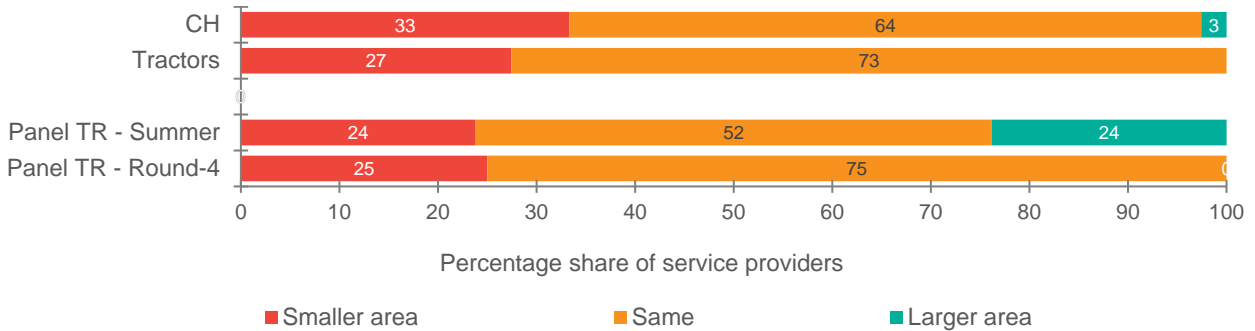

Source: Mechanization Service Provider (MSP) Phone Survey, May-July, November 2020. CH = Combine Harvester SPs. In this and all the subsequent figures, "Summer" refers to the latest of the rounds 1 – 3 in which each panel SPs provided responses.

နွေရာသီစစ်တမ်းတွင် တွေ့ရှိသကဲ့သို့ပင် CHSPs နှင့် TSP များသည် COVID-19 နှင့်ဆက်စပ်၍ အသွားအလာကန့်သတ်ချက်များကြောင့် 2019 ခုနှစ်နှင့်ယှဉ်လျှင် ၎င်းတို့၏ ပုံမှန်လည်ပတ်သည့် နေရာများထက် သေးငယ်သောနေရာများတွင် လည်ပတ်ခဲ့ကြသည် (Figure 3) ။ စတုတ္ထမြောက်စစ်တမ်းတွင် CHSPs နှင့် TSPs တို့၏

၃၃ နှင့် ၂၇ ရာခိုင်နှုန်းအသီးသီးက ယင်းအချက်ကိုအစီရင်ခံခဲ့သည်။ ထို့အပြင် TSP များအတွက် ပထဝီဆိုင်ရာ ကန့်သတ်ချက်များသည် နွေရာသီကထက် ပိုမို၍ စည်းနှောင်မှုရှိနိုင်သည်။ အကြိမ်အသီးသီးမှ ဖြေဆိုခဲ့သော TSP များ၏ ၂၄ ရာခိုင်နှုန်းခန့်သည် နွေရာသီတွင် ချမှတ်ထားသော ကန့်သတ်ချက်များက ၎င်းတို့အား ၂၀၁၉ နှင့်ယှဉ်လျှင် ပုံမှန်လည်ပတ်သည့် နေရာများထက် ပိုမိုကြီးမားသော ဧရိယာများတွင်လုပ်ကိုင်ခွင့်ပြုခဲ့သည်ဟုအစီရင်ခံသော်လည်း ၎င်းတို့အနက်မှ မည်သူတစ် ဦး တစ်ယောက်မှ ဤအချက်ကို စတုတ္ထမြောက်စစ်တမ်းတွင် မဖော်ပြခဲ့ကြပါ (Figure 3)။

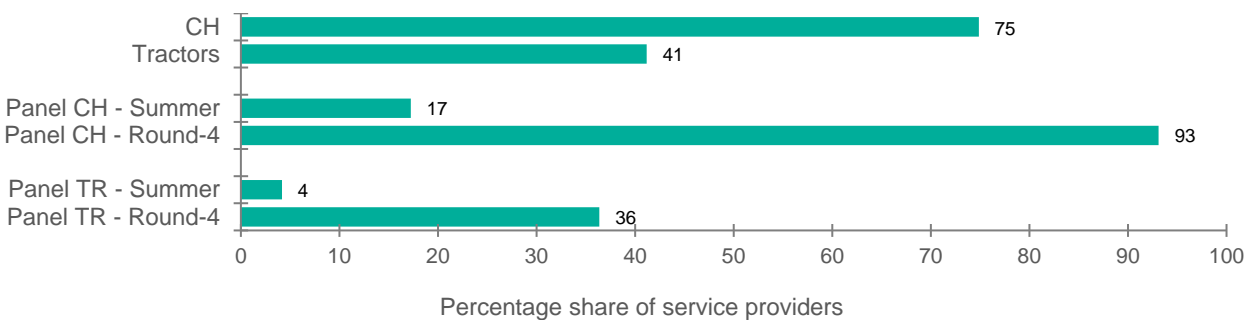
Figure 3. ကိုဗစ် ၁၉နှင့်ဆက်စပ်သော ကန့်သတ်မှုများကြောင့် ၂၀၁၉နှင့်ယှဉ်၍ ဝန်ဆောင်မှုပေးသူများ လည်ပတ်ရနိုင်သည့် အမှန်တကယ် ဧရိယာအကျယ်အဝန်း (ရာသီအတူတူ)

Source: Mechanization Service Provider (MSP) Phone Survey, May-July, November 2020. TR = tractor

မည်သည့်နေရာတွင်လုပ်ကိုင်ခွင့်ပြုသည်ဖြစ်စေ ယေဘုယျအားဖြင့် CHSP နှင့် TSP အများစုသည် ကွာရန်တင်း နှင့်အခြား COVID-19 နှင့် ဆက်စပ်သော ပထဝီဆိုင်ရာ ကန့်သတ်ချက်များကြောင့် စက်များဖြင့် ခရီးသွားခြင်းကို ကန့်သတ်ထားခံရသည်ဟု ရှုမြင်ကြသည်။ ထို့အပြင်ဤအမြင်များသည် MSP များအကြား ကြီးထွားလာနေသည်။ အကြိမ်အသီးသီးမှ ဖြေဆိုခဲ့သော CHSPs နှင့် TSP များမှ ၁၇ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် ၄ ရာခိုင်နှုန်းသည် နွေရာသီတွင် စက်များနှင့်ခရီးသွားလာခြင်းကန့်သတ်ချက်များကြောင့် ခံစားရကြောင်းထုတ်ဖော်ပြောကြားခဲ့ကြသော်လည်း ယခု စတုတ္ထမြောက် စစ်တမ်းတွင်မူ ၉၃ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် ၃၆ ရာခိုင်နှုန်းက ဤသက်ရောက်မှုများကိုခံစားနေကြရသည်။ ခရီးသွားလာ ခွင့်ကန့်သတ်ချက်များ၏ ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်လုပ်ငန်းများအပေါ် အမှန်တကယ် စစ်မှန်သော သက်ရောက်မှုများ မရှင်းလင်းသေး သော်လည်း ထိုအမြင်များကို စဉ်ဆက်မပြတ်စောင့်ကြည့်ရန်လိုအပ်သည်။

Figure 4. ဝန်ဆောင်မှုအငှားလိုက်သူများမှ စက်ပစ္စည်းများသွားလာနိုင်မှုကို ထိန်းချုပ်ခံထားရသည်ဟု ထင်မြင်ချက် (စက်ပစ္စည်းအမျိုးအစားအလိုက်)

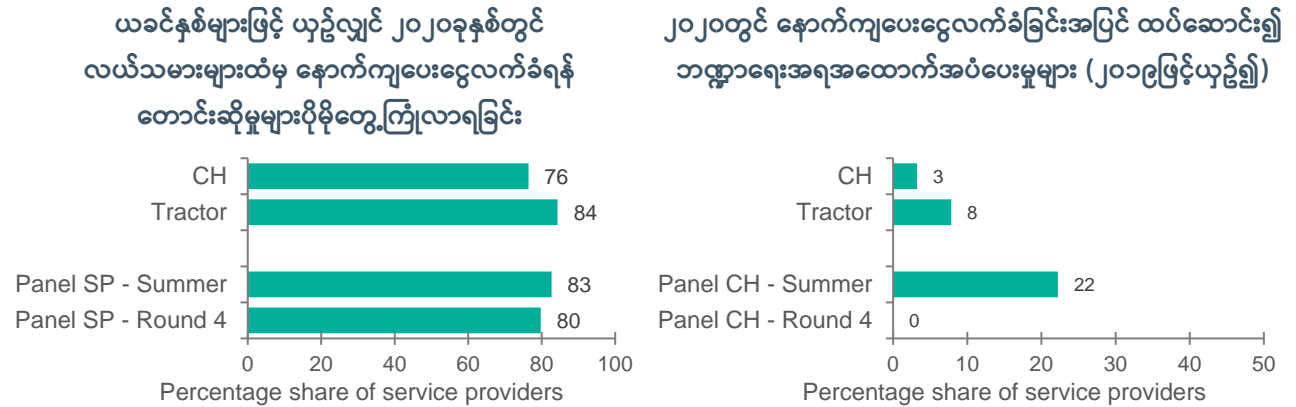

Source: Mechanization Service Provider (MSP) Phone Survey, May-July, November 2020.

နွေရာသီစစ်တမ်းကောက်ယူမှုအရ COVID-19 နှင့် ဆက်စပ်၍ တောင်သူလယ်သမားများ ငွေပေးချေနိုင်မှုနှုန်း လျော့ကျလာသည့် ဒဏ်ကို ဆက်လက်ရင်ဆိုင်နေရသည် (Figure 5) ။ သိသာထင်ရှားသော အရေအတွက်ရှိသည့် CHSPs နှင့် TSP အများစုသည် လယ်သမားများထံမှ နောက်ကျကြေးလက်ခံရန် တောင်းဆိုမှုများ ပိုမိုရှိလာသည်ဟု

တင်ပြသည်။ ပို၍ စိုးရိမ်စရာကောင်းသည်မှာ ထိုကဲ့သို့သောစိန်ခေါ်မှုများရှိသော်ငြားလည်း စတုတ္ထအကြိမ် စစ်တမ်းတွင် မည်သည့် အကြိမ်အသီးသီးမှ ဖြေဆိုခဲ့သော CH မှ တောင်သူများအား ငွေကြေးထောက်ပံ့ခြင်း မပြုသည်ကို တွေ့ရသည်။ နွေရာသီတွင် ၎င်းတို့အနက် ၂၂ ရာခိုင်နှုန်းခန့်သည် တောင်သူများအားငွေကြေးထောက်ပံ့မှုများကို ပြုခဲ့ကြသေးသည်။ ပိုမိုဂရုတစိုက် ဆက်လက်စုံစမ်းစစ်ဆေးရန် လိုအပ်သော်လည်း ဤတွေ့ရှိချက်များသည် COVID-19 နှင့် သက်ဆိုင်သည့်ကန့်သတ်ချက်များကြောင့် MSP များသည် ဘဏ္ဍာရေးအခက်အခဲများ နှင့် ကြာရှည်စွာ ရင်ဆိုင် နေရသည်ဟု ယူဆ၍ရနိုင်သည်။

Figure 5. ဝန်ဆောင်မှုအငှားလိုက်သူများမှ လယ်သမားထံမှ နောက်ကျပေးငွေလက်ခံရရန် တောင်းခံမှုများ နှင့်ငွေရေးကြေးရေးအရအကူအညီပေးရေး တောင်းခံမှုများအကြောင်း အစီရင်ခံခြင်း

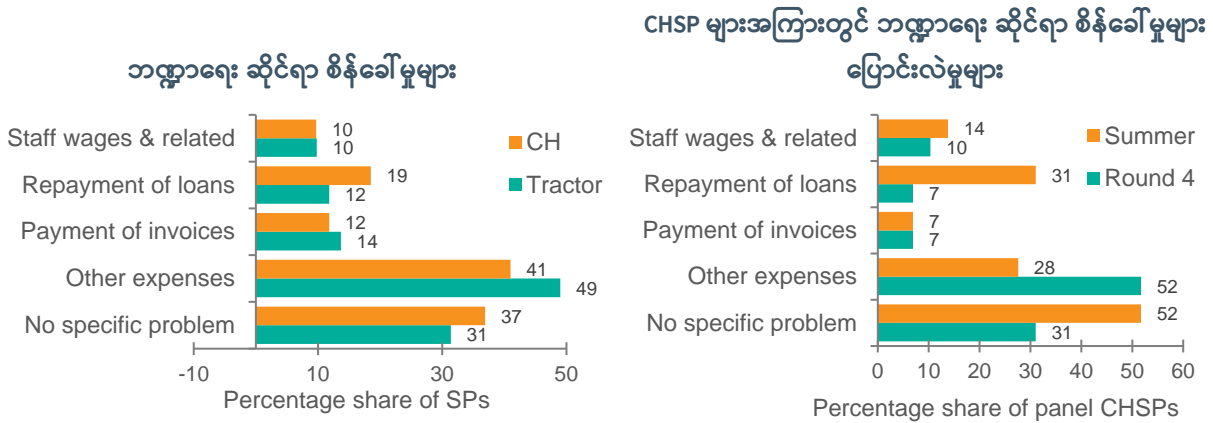

Source: Mechanization Service Provider (MSP) Phone Survey, May-July, November 2020.

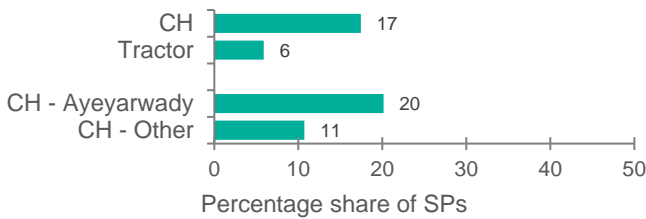
စီးပွားရေးအပေါ် ဘဏ္ဍာရေး အရ သက်ရောက်မှုများ

ခန့်မှန်းခြေအားဖြင့် CHSPs နှင့် TSPs သုံးပုံနှစ်ပုံသည် နွေရာသီနှင့်မပြောင်းလဲပဲ COVID-19 နှင့် ဆက်စပ်သော စည်းမျဉ်းများ (Figure 6 အပေါ်မှလက်ဝဲဇယား) ၏သက်ရောက်မှုများကြောင့် ဘဏ္ဍာရေး ဆိုင်ရာ စိန်ခေါ်မှုများကို ဆက်လက်ကြုံတွေ့ရသည်။ စတုတ္ထမြောက် စစ်တမ်းကောက်ယူချိန်သည် လုပ်ငန်းလည်ပတ်မှု အမြင့်ဆုံး ရာသီချိန် စတင်ချိန်ဖြစ်ရာ အကြိမ်အသီးသီးမှ ဖြေဆိုခဲ့သော CHSP များသည် ယခုအခါ သူတို့၏စက်ကိရိယာများအတွက် ချေးငွေပြန်ဆပ်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ စိုးရိမ်ပူပန်မှုနည်းပါးနေဟန်ရှိပြီး လက်ရှိ ဝန်ဆောင်မှု ပေးခြင်းလုပ်ငန်းများနှင့် ဆက်စပ်သော အခြား ကုန်ကျစရိတ်များနှင့် ပတ်သက်၍ ပိုမိုစိုးရိမ်ပူပန်မှုရှိနေသည် (ထိပ်ပိုင်းညာဇယား) ။ ဟန်ချက် ညီစွာပြောရလျှင် CHSP များအတွက် ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာစိန်ခေါ်မှုများသည် ပိုမိုလေးနက်လာပုံရသည်။ အကြောင်းမှာ တိကျသော ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ ပြဿနာများမဖော်ပြသော Panel CHSPs ၏ နွေရာသီတွင် ၅၂ ရာခိုင်နှုန်းမှ ယခုအကြိမ်တွင် ၃၁ရာခိုင်နှုန်းသို့ ကျဆင်းသွားသည်။ စက်ပစ္စည်းများ ပြန်လည်သိမ်းခံရသည့် အချက်မှာလည်း စိုးရိမ်ဖွယ်ရာ ဆက်လက်ရှိနေသေးသည်။ စတုတ္ထအကြိမ်စစ်တမ်းတွင် CHSP များ ၏ ၁၇ ရာခိုင်နှုန်းနီးပါး (ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးတွင် ၂၀ ရာခိုင်နှုန်း) သည် COVID-19 ၁၉ ဖြစ်ပွားချိန် မှစ၍ စက်ပစ္စည်းများ ပြန်လည်အသိမ်းခံရသော CHSP များကို သိရှိကြောင်းအစီရင်ခံခဲ့ကြသည်။ ဤ ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ စိန်ခေါ်မှုများကိုရင်ဆိုင်နိုင်ရန် CHSPs အများစုသည် ပိုင်ဆိုင်မှုများပိုမိုရောင်းချခြင်း၊ အခြားဝင်ငွေများကို ၎င်းတို့၏စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများသို့လွှဲပြောင်းပေးခြင်းနှင့် ပုဂ္ဂလိကတစ် ဦးဦး ထံမှ ချေးငွေများရရှိခြင်းကို အစီရင်ခံခဲ့သည်။

Figure 6. COVID-19 နှင့်သက်ဆိုင်သောကန့်သတ်ချက်များကြောင့် ဘဏ္ဍာရေး ဆိုင်ရာ စိန်ခေါ်မှုများကို သတင်းပို့ပေးသော ဝန်ဆောင်မှုပေးသူများ

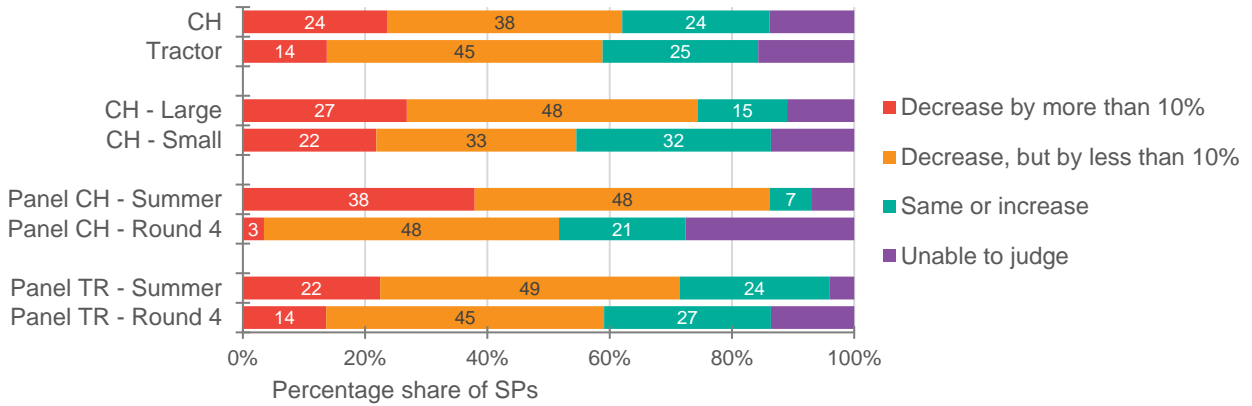
ကိုဗစ်ဖြစ်ချိန်မှစ၍ စက်ပစ္စည်းအသိမ်းခံရသည့် အခြား ဝန်ဆောင်မှုပေးသူများကို သိသော SP များ (စတုတ္ထအကြိမ်မြောက်)

Source: Mechanization Service Provider (MSP) Phone Survey, May-July, November 2020. CH = Combine Harvester; TR = tractor

ယေဘုယျအားဖြင့် ၂၀၂၀ ခုနှစ်တွင် CHSP နှင့် TSP တို့သည် ၎င်းတို့၏ ဘဏ္ဍာရေး အလားအလာအပေါ် အဆိုးမြင်နေဆဲဖြစ်သည်။ CHSPs နှင့် TSP များ၏ ထက်ဝက်ကျော်သည် ၎င်းတို့၏ ဝင်ငွေများသည် ၂၀၁၉ ခုနှစ်ထက်နိမ့်ကျမည်ဟုမျှော်လင့်နေကြသည်။ CHSP များအကြား ထိုဝင်ငွေနိမ့်ကျမည့် အမြင်ကို အကြီးစား CHSPs ၏ (၇၅ ရာခိုင်နှုန်း) က ဖော်ပြကြသော်လည်း အငယ်စား CHSP များကမူ ၅၅ ရာခိုင်နှုန်းဖော်ပြသည်။ သို့သော် နွေရာသီနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် အနည်းငယ်တိုးတက်ကောင်းမွန်သည့် အလားအလာရှိသော လက္ခဏာများရှိသည်။ ဥပမာအားဖြင့်၊ အကြိမ်အသီးသီးမှ ဖြေဆိုခဲ့သော CHSPs ၄၀ ရာခိုင်နှုန်းခန့်သည် ၂၀၂၀ ခုနှစ်တွင် ၂၀၁၉ ခုနှစ်နှင့်နှိုင်းယှဉ်လျှင် ၎င်းတို့၏ ဝင်ငွေသည် ၁၀ ရာခိုင်နှုန်းကျော်ကျဆင်းမည်ဟုမျှော်လင့်သော်လည်း စတုတ္ထစစ်တမ်းတွင် ၃ရာခိုင်နှုန်းကသာ ဤအလားအလာကို ဖြေဆိုကြသည်။ ကျန်တဲ့သူများမှာမူ ရောနှည်းမည်ဟုခန့်မှန်းထားသည့်ဝင်ငွေသည် နွေရာသီမှာ မျှော်မှန်းထားတာထက် ပိုမိုလျော့နည်းမည်ဟု ပြင်ဆင်ပြောကြားကြသည်။ အလားတူပုံစံများကိုလည်း အကြိမ်အသီးသီးမှ ဖြေဆိုခဲ့သော TSPs အကြား လေ့လာ တွေ့ရှိရသည်။ သို့သော် ဤပုံစံများသည် နှိုင်းယှဉ်အသုံးအနှုန်းများသာဖြစ်ပြီး နှစ်၏အစောပိုင်း COVID-19 နှင့် ပတ်သက်၍ ပုံမှန်မဟုတ်သည့်မရောရာမှုများ၏ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းကိုသာ ပြသနိုင်သည်။ ခြုံငုံ၍ ကြည့်လျှင် စီးပွားရေး အလားအလာများမှာ ဆိုးရွားနေဆဲ ဖြစ်သောကြောင့် ရိတ်သိမ်းရာသီတစ်လျှောက်လုံး သူတို့၏ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ မည်သို့ပြန်လည်နာလန်ထူနိုင်မည်ကိုအနီးကပ်စောင့်ကြည့်လေ့လာရမည်။

Figure 7. ၂၀၁၉နှင့်ယှဉ်၍ ဝန်ဆောင်မှုအသုံးလိုက်သူများ၏ ၂၀၂၀ ဝင်ငွေ မျှော်မှန်းချက်

Source: Mechanization Service Provider (MSP) Phone Survey, May-July, November 2020. CH = Combine Harvester; TR = Tractor.

မူဝါဒအကြံပြုချက်များ

ဖြေဆိုသူများ၏ အမြင်အရ ရွေးချယ်ထားသည့် အကျိုးဖြစ်ထွန်းနိုင်မည့် စီမံချက်များ ထို့အတူ နိ ဝင်ဘာလ၌ အသစ်စက်စက်တွေ့ရှိရသောအခြေအနေများအရ အောက်ဖော်ပြပါ ကာလတိုမူဝါဒဆိုင်ရာအကြံပြုချက်များကို အကြံပြုသည်။ ယခုအဆိုပြုချက်များ၏ အတော်များများသည် မြန်မာအစိုးရမှချမှတ်ထားသော ကိုဗစ် စီးပွားရေး ကယ်ဆယ် ရေးအစီအစဉ် တွင်လည်း ထည့်သွင်းအကောင်အထည်ဖော်ပြီးဖြစ်သည်။

- နွေရာသီစစ်တမ်းကောက်ယူမှုများအရအကြံပြုခဲ့သည့်အတိုင်း MSP များမှ ချေးယူသည့် စက်များနှင့် စက်ကိရိယာများအတွက်ချေးငွေပြန်လည်ပေးဆပ်မှုဆိုင်ရာညှိနှိုင်းမှုများနှင့်အထွေထွေစီးပွားရေးလုပ်ငန်းအသုံးစရိတ်များအတွက် ယာယီအစိုးရချေးငွေများကိုပံ့ပိုးပေးရန်မှာအရေးကြီးသည်။ ထိုအစီအမံများကို အသေးစားနှင့်အလတ်စားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက်ငွေ ကြေးအထောက်အပံ့ဆိုင်ရာ CERP လုပ်ဆောင်ချက်များ ၂.၁.၁ နှင့် ၂.၁.၆ တွင်ထည့်သွင်းနိုင်သည်။ ထိုအထောက်အပံ့ကို တရားဝင်နှင့်အလွတ်သဘော MSP နှစ်ခုစလုံးအတွက်ပါ တိုးချဲ့သင့်သည်။
- ဒေသတွင်းရှိ CHSP နှင့် TSPအ ပေါ်ထားရှိသော လှုပ်ရှားမှုကန့်သတ်ချက်များကိုဆက်လက်လျှော့ချပါ။ ထို့အပြင် စိုက်ပျိုးရေးသုံးစက်ပစ္စည်းများ၊ စက်ပစ္စည်းများနှင့် တင်သွင်းသော အပိုပစ္စည်းများနှင့်ပတ်သက်သော အခွန်နှင့် အကောက်ခွန်ဆိုင်ရာ အခွန်အခများကို လိုအပ်ပါက ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်းနှင့် လွတ်ငြိမ်း ခွင့်ပေးခြင်း၊ ပေးရမည့်ရက်ကို နောက်ဆုတ်ပေးခြင်းတို့ကို ဆက်လက်ပြုလုပ်ပါ။ ထိုသို့သော လုပ်ဆောင်ချက်များသည် ရွှေ့ဆိုင်းထားသည့် အခွန်ပေးဆောင်ခြင်း နှင့်တိုးမြှင့်အခွန်ကင်းလွတ်ခွင့် တို့အား အဆိုပြုထားသည့် CERP 2.1.3 အောက်တွင် ဆက်လက် ကျရောက်ဖွယ်ရှိသည်။

ထို့အပြင် စက်ပြင်ဆရာ သို့မဟုတ် အော်ပရေတာများအတွက် ကျွမ်းကျင်မှုသင်တန်းများ အစပျိုးခြင်းနှင့် စက်များကို စွယ်စုံအသုံးပြုရန် နှိုးဆော်ခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်ရန်အရေးကြီးပါသည်။ ဤနေရာတွင် လယ်ထွန်စက်များကို မျိုးစုံသော ပစ္စည်းများပို့ဆောင်ရာတွင် အသုံးပြုစေခြင်းဖြင့် လယ်ထွန်စက်များအသုံးပြုမှုကို မြှင့်တင်ပေးရာရောက်ကာ မြေပြင်သည့်ရာသီချိန်အပြီးတွင် ဝင်ငွေရနိုင်သည့်လမ်းကြောင်းများ ဖော်ဆောင်ပေးရာတွင် အထောက်အပံ့ဖြစ်နိုင်သည်။

ရေးသားသူများ

Hiroyuki Takeshima သည် ဝါ ရှင်တန်ဒီစီတွင်ရှိသောနိုင်ငံတကာ စားနပ်ရိက္ခာမူဝါဒ သုတေသနအဖွဲ့ (IFPRI) ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုမဟာဗျူဟာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဌာန (DSGD) တွင်အကြီးတန်းသုတေသနအဖွဲ့ဝင် (Senior Research Fellow) ဖြစ်ပါသည်။ **Phoo Pye Zone** သည် ရန်ကုန်မြို့ အခြေစိုက် IFPRI ၏ DSGD တွင် သုတေသနအဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ပါသည်။ **Ian Masias** သည် ရန်ကုန်မြို့ အခြေစိုက် IFPRI ၏ DSGD တွင်အကြီးတန်းအစီအစဉ်မန်နေဂျာဖြစ်ပါသည်။

ကျေးဇူးတင်လွှာ

ဤမူဝါဒ မှတ်စု ကိုနိုင်ငံတကာစားနပ်ရိက္ခာမူဝါဒသုတေသနအဖွဲ့ (IFPRI) ဦးဆောင်ပြီး မီချီကန် ပြည်နယ် တက္ကသိုလ် နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သော မြန်မာ့စိုက်ပျိုးရေးမူဝါဒဆိုင်ရာ အထောက်အကူပြုအစီအစဉ် (MAPSA) မှပြင်ဆင် ရေးသားထားပါသည်။ ဤ သုတေသန ပြုလုပ်ရန်အတွက် မူဝါဒအခြေခံအဆောက်အအုံများ နှင့် ဈေးကွက် (PIM) များအတွက် CGIAR သုတေသန အစီအစဉ်၊ အမေရိကန် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးရေး အေဂျင်စီ (USAID) နှင့် သက်မွေးဝမ်းကျောင်းနှင့် စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံရေး ရန်ပုံငွေ (LIFT) တို့မှ ငွေကြေးအား ဖြင့်ထောက်ပံ့ခဲ့ပါသည်။ ဤမူဝါဒမှတ်စု အတွက် IFPRI ၏ စံနှုန်းအတိုင်းပြုလုပ်လေ့ရှိသော အခြားသုတေသီများမှ ဖတ်ရှု သုံးသတ်ခြင်း မပြုလုပ်ခဲ့ပါ။ ဤသုတေသန တွင် ဖော်ပြခဲ့သော အမြင်များမှာ ရေးသားသူများနှင့်သာ သက်ဆိုင်ပြီး IFPRI, MSU, USAID, LIFT နှင့် CGIAR နှင့် ပက်သက်မှုမရှိပါ။

INTERNATIONAL FOOD POLICY RESEARCH INSTITUTE
1201 Eye St, NW | Washington, DC 20005 USA
T. +1-202-862-5600 | F. +1-202-862-5606
ifpri@cgiar.org
www.ifpri.org | www.ifpri.info

IFPRI-MYANMAR
No. 99-E6 U Aung Kein Lane
Than Lwin Road, Bahan Township
Yangon, Myanmar
IFPRI-Myanmar@cgiar.org
www.myanmar.ifpri.info

The Myanmar Strategy Support Program (Myanmar SSP) is led by the International Food Policy Research Institute (IFPRI) in partnership with Michigan State University (MSU). Funding support for Myanmar SSP is provided by the CGIAR Research Program on Policies, Institutions, and Markets; the Livelihoods and Food Security Fund (LIFT); and the United States Agency for International Development (USAID). This publication has been prepared as an output of Myanmar SSP. It has not been independently peer reviewed. Any opinions expressed here belong to the author(s) and do not necessarily reflect those of IFPRI, MSU, LIFT, USAID, or CGIAR.

© 2020, Copyright remains with the author(s). This publication is licensed for use under a Creative Commons Attribution 4.0 International License (CC BY 4.0). To view this license, visit <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0>.